

Notă explicativă care însoțește propunerile de revizuire a instrumentelor privind ajutoarele de stat aplicabile în sectorul pescuitului și acvaculturii

Scopul prezentei note este de a clarifica obiectivele și domeniul de aplicare ale propunerilor de revizuire a instrumentelor de ajutor de stat aplicabile în sectorul pescuitului și acvaculturii, care urmează să se aplice de la 1 ianuarie 2023:

- ▶ Proiectul de orientări privind ajutoarele de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii („proiectul de orientări”);
- ▶ Proiectul de regulament al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în producția, prelucrarea și comercializarea produselor obținute din pescuit și acvacultură ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1388/2014 („proiect de regulament de exceptare pe categorii”) și
- ▶ Proiectul de regulament al Comisiei de modificare a Regulamentului (UE) nr. 717/2014 în ceea ce privește perioada de aplicare a acestuia și cunsumurile maxime cumulate ale ajutoarelor *de minimis* („proiectul de regulament de modificare *de minimis*”).

Prezenta notă însoțește consultarea publică referitoare la aceste instrumente, care va fi deschisă până la 13 martie 2022.

Cetățenii, organizațiile și autoritățile publice sunt invitate să își prezinte opiniile cu privire la propunerile Comisiei. Pe lângă consultare, vor avea loc două reuniuni cu statele membre pentru a colecta din partea acestora feedback cu privire la cele două regulamente menționate mai sus.

Consultarea privind orientările va fi lansată pe baza versiunii în limba engleză a proiectului. Traducerile în toate limbile UE vor fi adăugate treptat pe site-ul web de îndată ce vor fi finalizate. Consultarea privind proiectul de regulament de exceptare pe categorii și amendamentele la proiectul de regulament de modificare *de minimis* este lansată în toate limbile UE¹.

Părțile interesate sunt invitate să indice la care dintre cele trei instrumente se referă la observațiile lor.

Părțile interesate sunt invitate să își prezinte observațiile în format electronic; acestea ar trebui să indice în mod clar dacă răspunsul lor este confidențial. Dacă este confidențial, ar trebui furnizată și o versiune neconfidențială a răspunsului, care să poată fi publicată pe site-ul web al DG Concurență.

1. Context

Finanțarea publică poate facilita dezvoltarea economică a diferitelor sectoare ale economiei. În ceea ce privește sectorul pescuitului și acvaculturii, ajutoarele de stat au fost integrate în cadrul mai larg al politicii comune în domeniul pescuitului („PCP”)². Regulamentul (UE) 2021/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021 de instituire a Fondului european pentru afaceri maritime,

¹ Cu excepția limbii irlandeze, pentru prezenta consultare publică. Viitoarele instrumente de ajutor de stat vor fi însă disponibile și în limba irlandeză.

² Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului, JO L 354, 28.12.2013, p. 22.

pescuit și acvacultură („FEAMPA”)³, care se aplică de la 1 ianuarie 2021, a introdus noi norme pentru PCP. Pe scurt, normele privind ajutoarele de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii ar trebui să fie, în general, aliniate la normele specifice fondului⁴.

Ca regulă generală, statele membre trebuie să notifice orice ajutor de stat pe care doresc să îl acorde. În urma unei astfel de notificări, Comisia evaluează ajutorul și decide apoi dacă îl poate autoriza. În acest scop, Comisia își precizează politica decizională în orientări. Cu toate acestea, Comisia poate excepta de la această cerință de notificare tipurile de măsuri de ajutor pentru care a acumulat suficientă experiență (prevăzute în regulamentele de exceptare pe categorii) sau poate excepta măsurile din domeniul de aplicare al controlului UE privind ajutoarele de stat în cazul în care suma este atât de mică încât nu există niciun risc de denaturare a concurenței (prevăzute în regulamentele *de minimis*).

Orientările pentru examinarea ajutoarelor de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii aflate în vigoare⁵ (denumite în continuare „orientările actuale”) stabilesc cerințele și criteriile de identificare a ajutoarelor în sectorul pescuitului și acvaculturii pe care Comisia le va autoriza atunci când vor fi notificate de statele membre. Orientările actuale au fost adoptate în 2015 și au fost modificate în 2018. Acestea nu includ o clauză de caducitate și rămân valabile. Comisia poate însă decide să revizuiască sau să modifice prezentele orientări în orice moment, în cazul în care acest lucru este necesar din motive legate de politica în domeniul concurenței sau de alte politici ale Uniunii ori din orice alt motiv justificat.

Regulamentul (UE) nr. 1388/2014 al Comisiei din 16 decembrie 2014 [denumit în continuare „Regulamentul (UE) nr. 1388/2014”]⁶, și anume actualul regulament de exceptare pe categorii aplicabil în sectorul pescuitului și acvaculturii, identifică o serie de categorii de ajutoare considerate compatibile cu piața internă, care au fost aprobate în mod sistematic de către Comisie și pentru care nu mai este necesară o notificare prealabilă a Comisiei. Regulamentul respectiv se bazează pe cerințele și criteriile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 508/2014 pentru a stabili dacă o anumită măsură poate beneficia de o exceptare pe categorii în cadrul unei simplificări administrative. Regulamentul (UE) nr. 1388/2014 a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2015 și urmează să expire la 31 decembrie 2022.

În cele din urmă, Regulamentul (UE) nr. 717/2014 al Comisiei din 27 iunie 2014 [denumit în continuare „Regulamentul (UE) nr. 717/2014”]⁷, și anume actualul regulament *de minimis* în sectorul pescuitului și acvaculturii, identifică plafonul sub care se poate considera că articolul 107 alineatul (1) din tratat nu se aplică, dacă ajutoarele îndeplinesc anumite condiții. În acest caz, măsurile nu sunt supuse obligației de

³ Regulamentul (UE) 2021/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021 de instituire a Fondului european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1004, JO L 247, 13.7.2021, p. 1 [„Regulamentul (UE) 2021/1139”].

⁴ Regulamentul (UE) 2021/1139 și Regulamentul (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1198/2006 și (CE) nr. 791/2007 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 1255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului, JO L 149, 20.5.2014, p. 1 [„Regulamentul (UE) nr. 508/2014”].

⁵ JO L 217, 2.7.2015, p. 1, astfel cum a fost modificat prin JO L 422, 22.11.2018, p. 1.

⁶ Regulamentul (UE) nr. 1388/2014 al Comisiei din 16 decembrie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în producția, prelucrarea și comercializarea produselor pescărești și de acvacultură ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, JO L 369, 24.12.2014, p. 37, astfel cum a fost modificat prin JO L 414, 9.12.2020, p. 15..

⁷ JO L 190, 28.6.2015, p. 45, astfel cum a fost modificat prin JO L 414, 9.12.2020, p. 15.

notificare. Regulamentul (UE) nr. 717/2014 a intrat în vigoare la 1 iulie 2014 și, ca urmare a unei modificări din 2020, urmează să expire la 31 decembrie 2022.

În scopul revizuirii acestor instrumente de ajutor de stat, Comisia a colectat date prin intermediul unei consultări publice⁸ în 2019. Pe baza rezultatelor acestei consultări, a altor date externe și a experienței interne, Comisia a efectuat o evaluare a instrumentelor actuale. După cum s-a anunțat deja în evaluarea inițială a impactului publicată de Comisie în mai 2019, Comisia va consulta Comitetul consultativ cu privire la proiectele de instrumente de ajutor de stat pentru a obține feedback din partea acestuia. Informațiile colectate prin intermediul consultării publice și al Comitetului consultativ vor fi incluse în evaluarea impactului pe care se va baza revizuirea.

Prezenta notă oferă o imagine de ansamblu a principalelor modificări pe care le are în vedere Comisia în această etapă a procesului de revizuire. Acestea se referă la alinierea normelor privind ajutoarele de stat la FEAMPA, care, la rândul său, este legat de prioritățile Comisiei, în special de Pactul verde european. Revizuirea sectorială va respecta principiile orizontale ale controlului ajutoarelor de stat. În general, normele propuse simplifică și armonizează normele sectoriale specifice privind ajutoarele de stat și, în plus, prevăd o simplificare administrativă care permite exceptarea pe categorii a noilor tipuri de ajutoare.

Textul proiectelor de instrumente propuse nu este definitiv și va fi reevaluat în funcție de feedbackul și de dovezile primite în cadrul prezentei consultări publice.

2. Modificări propuse în proiectul de regulament de exceptare pe categorii

Se propune adăugarea a două noi măsuri la proiectul de regulament de exceptare pe categorii, în cazul cărora Comisia se poate baza pe experiența dobândită în urma practicii sale de tratare a cazurilor, nu numai în sectorul pescuitului și acvaculturii, ci și în sectorul agricol, atunci când apar probleme comparabile. Următoarele categorii de ajutoare ar trebui integrate în proiectul de regulament de exceptare pe categorii: (i) ajutoarele destinate reparării pagubelor cauzate de condiții meteorologice nefavorabile și (ii) ajutoarele destinate compensării pagubelor provocate de animale protejate.

Proiectul de regulament de exceptare pe categorii nu mai conține măsura de ajutor pentru sprijinirea tinerilor pescari. Deși un astfel de sprijin rămâne pe deplin posibil în temeiul normelor FEAMPA, în condiții mai favorabile în comparație cu Regulamentul (UE) nr. 508/2014, Comisia consideră că, având în vedere potențialele sale efecte de consolidare a capacității, această măsură ar trebui să facă în viitor obiectul unui control prealabil al ajutoarelor de stat.

În vederea alinierii la normele privind ajutoarele de stat aplicabile altor sectoare economice, Comisia consideră, de asemenea, că scutirile și reducerile de impozite pe categorii de ajutoare în conformitate cu Directiva 2003/96/CE sunt abordate cel mai adecvat în condițiile prevăzute la articolul 44 din Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare⁹. Prin urmare, se propune să nu se mențină această dispoziție separat în regulamentul de exceptare pe categorii în domeniul pescuitului.

⁸ O consultare publică privind revizuirea instrumentelor de ajutor de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii a avut loc în perioada 28 iunie 2019-31 octombrie 2019: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/11543-De-minimis-aid-in-the-fishery-and-aquaculture-sector/public-consultation_en.

⁹ Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, JO L 187, 26.6.2014, p. 1; a se vedea, de asemenea,

3. Modificări propuse în textul proiectului de orientări

a) Ajutoarele destinate compensării pagubelor provocate de animale protejate

Pe lângă proiectul de regulament de exceptare pe categorii, proiectul de orientări va permite, de asemenea, statelor membre să accepte ajutoarele pentru compensarea pagubelor provocate de animalele protejate, în cazul în care măsurile de ajutor nu beneficiază de exceptarea pe categorii.

b) Ajutoare pentru costurile aferente prevenirii, controlului și eradicării bolilor animalelor în acvacultură și infestării cu specii alogene invazive de interes pentru Uniune sau pentru statele membre

Orientările actuale prevăd deja posibilitatea de a acorda ajutoare pentru costurile aferente prevenirii, controlului și eradicării bolilor animalelor în acvacultură. În cadrul proiectului de orientări, se propune includerea următoarelor costuri legate de (i) bolile emergente și (ii) infestarea cu specii alogene invazive de interes pentru Uniune sau pentru statele membre. Această includere are scopul de a permite statelor membre să abordeze situații care nu erau acoperite înainte.

c) Ajutoare pentru reînnoirea flotei de pescuit în regiunile ultraperiferice

Ajutoarele pentru reînnoirea flotei de pescuit în regiunile ultraperiferice au fost introduse în 2018 printr-o modificare a orientărilor actuale. Proiectul de orientări continuă să ofere un temei juridic pentru evaluarea compatibilității unor astfel de măsuri de ajutor și menține abordarea preexistentă. Aceasta din urmă se bazează pe faptul că statele membre trebuie să demonstreze, prin intermediul celui mai recent raport național elaborat în conformitate cu articolul 22 alineatele (2) și (3) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013, că există un echilibru între capacitatea de pescuit și posibilitățile de pescuit în segmentul de flotă din regiunea ultraperiferică căruia îi va aparține noua navă. Un set limitat de modificări pare a fi necesar pentru a clarifica mai bine cerințele și criteriile, precum și procedurile aferente.

d) Principii comune de evaluare

Principiile comune de evaluare, introduse prin inițiativa din 2014 de modernizare a ajutoarelor de stat, trebuie revizuite în lumina hotărârii în cauza T-356/15 Austria/Comisia (hotărârea Hinkley Point C). În hotărârea respectivă, Curtea a oferit o interpretare semnificativă a articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE. Modificarea structurală propusă reflectă această interpretare.

Revizuirea principiilor comune de evaluare face obiectul unei abordări globale, comune tuturor instrumentelor de ajutor de stat revizuite recent. Modificările propuse sunt în concordanță cu aceste alte instrumente de ajutor de stat; se mențin, în același timp, anumite distincții, care țin seama de particularitățile sectorului pescuitului și acvaculturii.

4. Modificări propuse în proiectul de regulament de modificare *de minimis*

Proiectul de regulament de modificare *de minimis* aduce un set limitat de modificări regimului *de minimis* existent în sectorul pescuitului și acvaculturii.

După cum s-a menționat mai sus, Regulamentul (UE) nr. 717/2014 urmează să expire la 31 decembrie 2022. Prin urmare, se solicită prelungirea termenului său de expirare până la 31 decembrie 2027. Această prelungire s-ar alinia la durata perioadei de programare prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1139 pentru FEAMPA, precum și la regimul *de minimis* în sectorul agricol, care a fost, de asemenea, prelungit până la 31 decembrie 2027 prin Regulamentul (UE) 2019/316 al Comisiei din 21 februarie 2019¹⁰.

Cuantumurile maxime cumulate ale ajutoarelor *de minimis* pe care le poate alocă fiecare stat membru sunt stabilite în anexa la Regulamentul (UE) nr. 717/2014 și se bazează pe datele din 2011. Se consideră oportun să se efectueze o actualizare tehnică a acestor quantumuri cumulative maxime, pe baza unor date sectoriale mai recente, pentru a reflecta evoluția sectorului. Din acest motiv, quantumurile cumulate maxime prevăzute în anexa la proiectul de regulament de modificare *de minimis* se bazează pe o medie pe trei ani a cifrei de afaceri anuale din activitățile de capturare, prelucrare și acvacultură din fiecare stat membru, obținută prin excluderea celor mai mari și a celor mai mici intrări dintr-o perioadă de cinci ani, și anume 2014-2018.

Proiectul de regulament de modificare *de minimis* clarifică, de asemenea, faptul că Regulamentul (UE) nr. 717/2014 nu va acoperi ajutoarele pentru încetarea temporară sau permanentă a activităților de pescuit, cu excepția cazului în care acest lucru este prevăzut în mod expres în Regulamentul (UE) 2021/1139.

¹⁰ Regulamentul (UE) 2019/316 al Comisiei din 21 februarie 2019 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1408/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* în sectorul agricol, JO L 51I, 22.2.2019, p. 1.